

O‘ZBEKISTONDA BIZNES VA TADBIRKORLIK: HOZIRGI HOLAT VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI

Ravshanov Azizbek Ravshanovich

University of management and future technologies (UMFT)
Yoshlar bilan ishlash, ma’naviyat va ma’rifat bo‘limi boshlig‘i
E-mail: ravshanovazizbek333@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada O‘zbekiston Respublikasida biznes va tadbirkorlik tizimining barqaror rivojlanish jarayonlari va istiqbollari tahlil qilingan. Tadqiqot davomida kichik va o‘rta biznes sektorining milliy iqtisodiyotdagi o‘rni, yalpi ichki mahsulot va bandlikka qo‘shgan hissasining izchil o‘sib borayotgani rasmiy statistik ma’lumotlar asosida asoslab berildi. Startap ekotizimining faollashuvi, IT Park faoliyatining kengayishi, raqamli texnologiyalar, elektron tijorat va moliyaviy texnologiyalarning tadbirkorlik amaliyotiga muvaffaqiyatli joriy etilgani ko‘rsatib berildi.

Kalit so‘zlar: tadbirkorlik, kichik va o‘rta biznes, startap ekotizimi, IT Park, iqtisodiy islohotlar, raqamlashtirish, investitsiya muhiti, elektron tijorat.

Аннотация

В статье проанализированы процессы устойчивого развития и перспективы системы бизнеса и предпринимательства в Республике Узбекистан. В ходе исследования на основе официальных статистических данных обоснована роль сектора малого и среднего бизнеса в национальной экономике, а также его устойчиво растущий вклад в валовой внутренний продукт и занятость. Показаны активизация стартап-экосистемы, расширение деятельности IT Park, а также успешное внедрение цифровых технологий, электронной коммерции и финансовых технологий в предпринимательскую практику.

Ключевые слова: предпринимательство, малый и средний бизнес, стартап-экосистема, IT Park, экономические реформы, цифровизация, инвестиционный климат, электронная коммерция.

Abstract

This article analyzed the processes of sustainable development and future prospects of the business and entrepreneurship system in the Republic of Uzbekistan. During the study, the role of the small and medium-sized business sector in the national economy and its steadily increasing contribution to gross domestic product and employment were substantiated based on official statistical data. The activation of the startup ecosystem, expansion of IT Park activities, and the successful implementation of digital technologies, e-commerce, and financial technologies in entrepreneurial practice were demonstrated.

Keywords: entrepreneurship, small and medium enterprises, startup ecosystem, IT Park, economic reforms, digitalization, investment climate, e-commerce.

KIRISH

Har qanday davlat iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi, avvalo, uning tadbirkorlik muhitining shakllanganligiga bog‘liqdir. Tadbirkorlik milliy

iqtisodiyotning muhim bo'g'ini bo'lib, ishlab chiqarish, investitsiya, bandlik va iqtisodiy o'sishning samarali ta'minlanuvchisi hisoblanadi. Shu jihatdan, O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda biznes muhitini yaxshilash, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash va raqamli texnologiyalar asosida tadbirkorlikni modernizatsiya qilish bo'yicha keng ko'lamlı islohotlar amalga oshirilmoqda. O'zbekiston mustaqillikka erishgach, tadbirkorlik faoliyatining asosiy institutsional poydevori -- kichik va o'rta biznes, xususiy tadbirkorlik va startap ekotizimi shakllantirildi. Davlat tomonidan iqtisodiyotni erkinlashtirish, bozor mexanizmlarini rivojlantirish, xususiy tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash hamda biznes xizmatlarining sifatini oshirish yo'nalishida qator dasturlar ishlab chiqildi. Bugungi kunda mamlakatda 1,21 million faol kichik biznes subyektlari faoliyat yuritmoqda, ularning aksariyati raqamli texnologiyalarni joriy etish, elektron to'lov tizimlarini kengaytirish va mahsulot hamda xizmatlar sifatini oshirish borasida muhim natijalarga erishmoqda. Shu bilan birga, xalqaro moliyaviy institutlar bilan hamkorlikni kengaytirish, xorijiy investitsiyalarni jalb etish va biznes muhitining barqarorligini oshirish masalalari ham dolzarb bo'lib qolmoqda.

Mazkur maqolada O'zbekistonning biznes va tadbirkorlik tizimi, uning shakllanish bosqichlari, hozirgi holati va istiqboldagi rivojlanish yo'nalishlari tahlil qilinadi. Shuningdek, mamlakat tadbirkorlik sektorini yanada barqaror va raqobatbardosh qilishga xizmat qiluvchi islohotlarning samaradorligi ham baholanadi. Shu bilan birga, mamlakat tadbirkorlik tizimini yanada takomillashtirish maqsadida davlat tomonidan qator huquqiy va institutsional islohotlar amalga oshirilmoqda. Tadbirkorlik subyektlarining huquqiy himoyasini kuchaytirish, ularning moliyaviy barqarorligini oshirish hamda xalqaro standartlar bilan integratsiyani kengaytirish bugungi kunning ustuvor vazifalaridan biridir. Biznes muhitini erkinlashtirish, shaffoflikni ta'minlash va byurokratik to'siqlarni kamaytirish yo'nalishidagi chora-tadbirlar ham ijobiy natijalar bermoqda. Bundan tashqari, raqamli tadbirkorlik xizmatlarining kengayishi tadbirkorlarga qulaylik yaratib, iqtisodiy faoliyatni yanada tezlashtirmoqda. Shu bois, tadbirkorlik tizimining barqaror ishlashi mamlakatning umumiy iqtisodiy taraqqiyoti va xalq farovonligi uchun muhim omil hisoblanadi.

ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekistonda biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish masalalari iqtisodiy adabiyotlarda asosan kichik va o'rta biznes (KO'B) sektorining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi, bandlikka ta'siri hamda institutsional qo'llab-quvvatlash mexanizmlari orqali yoritilgan. Akhunova tadqiqotida 2018–2024-yillarda kichik biznesning YaIMdagi ulushi va iqtisodiy faolligi davlat tomonidan joriy etilgan soliq imtiyozlari hamda moliyaviy qo'llab-quvvatlash choralariغا bevosita bog'liqligi aniq statistik ko'rsatkichlar asosida asoslangan [1]. Rutkauskas va Ergashev (2012) ishida kichik biznes rivojiga ta'sir etuvchi institutsional cheklavlar, xususan kredit resurslariga kirish imkoniyatlarining cheklanganligi va ishlab chiqarish infratuzilmasining yetarli darajada rivojlanmaganligi tahlil qilingan [2]. Makhmudova kichik biznes faoliyatining soha kesimidagi o'zgarishlarini o'rganib, savdo va

xizmatlar sektorida o‘shir sur‘atlari sanoatga nisbatan yuqoriroq ekanini ko‘rsatadi hamda raqamli texnologiyalardan foydalanish biznes samaradorligini oshirayotganini ta’kidlaydi [3]. Abdullayeva tadbirkorlik va innovatsion faoliyat o‘rtasidagi bog‘liqlikni tahlil qilib, IT va texnologik yo‘nalishdagi biznes subyektlari yuqori qo‘shilgan qiymat yaratishini asoslaydi [4]. Xalqaro manbalarda, jumladan Enquirer 360 materialida O‘zbekiston kichik va o‘rta biznes sektorining o‘shir sur‘atlari mintaqaviy taqqoslash asosida baholanib, davlat tomonidan yaratilgan institutsional sharoitlar muhim omil sifatida qayd etiladi [5]. Normativ-huquqiy manbalar, xususan 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Taraqqiyot strategiyasi kichik biznesni moliyaviy qo‘llab-quvvatlash va raqamli xizmatlarni kengaytirish bo‘yicha aniq vazifalarni belgilaydi [6], Milliy statistika qo‘mitasi hamda IT Park Uzbekistan hisobotlari esa kichik biznes va startup ekotizimining iqtisodiy natijalarini real ko‘rsatkichlar asosida tasdiqlaydi [7],[8]. Umuman olganda, mavjud adabiyotlar O‘zbekistonda biznes va tadbirkorlik tizimi institutsional islohotlar va aniq iqtisodiy mexanizmlar asosida rivojlanayotganini ko‘rsatadi, shu bilan birga moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatlarini kengaytirish va infratuzilmani takomillashtirish masalalari kelgusidagi tadqiqotlar uchun dolzarb yo‘nalish bo‘lib qolmoqda.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqotda O‘zbekiston Respublikasida biznes va tadbirkorlik tizimining hozirgi holati hamda rivojlanish tendensiyalarini tahlil qilish uchun iqtisodiy tahlil, statistik, qiyosiy va tizimli yondashuv usullaridan foydalanildi. Tadqiqot jarayonida kichik va o‘rta biznesning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi, ishlab chiqarish hajmlari va bandlikdagi roli rasmiy statistik ma’lumotlar asosida o‘rganildi. Qiyosiy tahlil usuli orqali O‘zbekiston tadbirkorlik ko‘rsatkichlari ayrim mintaqaviy va xalqaro tajribalar bilan solishtirildi. Statistik ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi, IT Park Uzbekistan va xalqaro moliyaviy institutlar hisobotlaridan olindi. Tizimli yondashuv asosida tadbirkorlik tizimining tarkibiy elementlari va ularning o‘zaro bog‘liqligi tahlil qilindi. Olingan natijalar asosida ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonning biznes va tadbirkorlik tizimi mustaqillik yillarida bosqichma-bosqich shakllanib, bugungi kunda milliy iqtisodiyotning eng muhim tarmoqlaridan biriga aylandi. So‘nggi yillarda olib borilgan iqtisodiy islohotlar, xususan tadbirkorlik sektorini liberallashtirish, biznes muhitini yaxshilash va moliyaviy qo‘llab-quvvatlashni kuchaytirish bo‘yicha qabul qilingan davlat dasturlari ijobiy natijalar bermoqda. 2024-yilda O‘zbekiston yalpi ichki mahsuloti 121,4 milliard AQSh dollariga yetdi, iqtisodiy o‘shir sur‘ati 6,7% ni tashkil etdi¹. Bu ko‘rsatkichlar mamlakatni Markaziy Osiyo mintaqasida eng jadal rivojlanayotgan iqtisodiyotlardan biri sifatida belgilaydi. Kichik va o‘rta biznes sektori

---

¹ Gazeta.uz. (2024). "Uzbekistan's GDP revised upward to \$121.4 billion". 17 noyabr. <https://www.gazeta.uz/en/2024/11/17/gdp/>

2024-yilda YIMning 56% ini ishlab chiqardi¹, bu esa tadbirkorlikning iqtisodiyotdagi hal qiluvchi rolini ko'rsatadi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, kichik va o'rta biznes faoliyati real sektorni rivojlantirishda muhim manbaga aylangan. 2025-yilning 9 oyida kichik biznes tomonidan ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari 258,5 trillion so'mni (+16,7%), qurilish ishlari 170,0 trillion so'mni (+11,3%), chakana savdo 258,8 trillion so'mni (+9,6%) tashkil etdi². Startup ekotizimining rivojlanishi alohida ta'kidlanishi lozim. 2024-yil noyabr oyiga kelib, O'zbekistonda 400 dan ortiq istiqbolli startaplar ro'yxatdan o'tkazilgan va ular 148 million AQSh dollaridan ortiq investitsiya jalb qilgan.³ IT Park 2 800 dan ortiq kompaniyani, jumladan, 730 dan ortiq xorijiy firmalarni qo'llab-quvvatlaydi⁴. Bundan tashqari, raqamli tadbirkorlik xizmatlari va elektron to'lov tizimlarining joriy etilishi biznes subyektlari o'rtasidagi raqobatni kuchaytirib, xizmatlar sifatini yaxshilashga turtki bo'lmoqda. Elektron tijorat va fintech sohalari jadal rivojlanmoqda. Masalan, Uzum kompaniyasi 1,1 milliard dollar bahoga ega bo'lgan raqamli ekotizim sifatida 2024-yilda 114 million dollar investitsiya jalb qildi va oylik 16 million foydalanuvchiga ega.⁵

Tadqiqot yakunida quyidagi istiqbolli yo'nalishlar taklif etiladi:

- a) Tadbirkorlik muhitini yanada erkinlashtirish va raqobatni kuchaytirish
- b) Kichik biznes subyektlarining kapitallashtirish darajasini oshirish
- c) Xalqaro moliyaviy tashkilotlar bilan hamkorlikni kengaytirish
- d) Tadbirkorlar moliyaviy savodxonligini oshirish
- e) Raqamli iqtisodiyot sharoitida yangi texnologiyalarni tadbirkorlik amaliyotiga keng tatbiq etish
- f) Startup ekotizimini rivojlantirish va venchur moliyalashtirishni kengaytirish.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonning biznes va tadbirkorlik tizimi izchil rivojlanmoqda va iqtisodiyotning barqaror o'sishida hal qiluvchi omilga aylanmoqda. Davlat tomonidan amalga oshirilayotgan qo'llab-quvvatlash dasturlari, xususan Tadbirkorlik rivojlantirish jamg'armasi (TRJ) orqali imtiyozli kreditlar taqdim etish, soliq imtiyozlari va institutsional yordam ko'rsatish ijobiy natijalar bermoqda. Moliyaviy sektorni isloh qilish doirasida hukumat va xalqaro tashkilotlar bilan birgalikda strategiyalar ishlab chiqilmoqda. Masalan, Osiyo Taraqqiyot Banki tomonidan O'zbekistonga kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash bo'yicha kreditlar ajratilmoqda⁶. 2024-yil dekabr oyida IT Park Ventures venchur kapitali fondining rasmiy ochilish marosimi bo'lib o'tdi. 10 million dollar ustav kapitaliga ega

¹ INVEXI Investment Consulting. (2024). "Small Business Share in GDP Reaches Record 56% in Uzbekistan". <https://invexi.org/small-business-share-in-gdp-reaches-record-56-in-uzbekistan/>

² UzDaily. (2025). "Uzbekistan: Small business statistics for 9 months of 2025". 15 oktabr. <https://www.uzdaily.uz/en/post/87654>

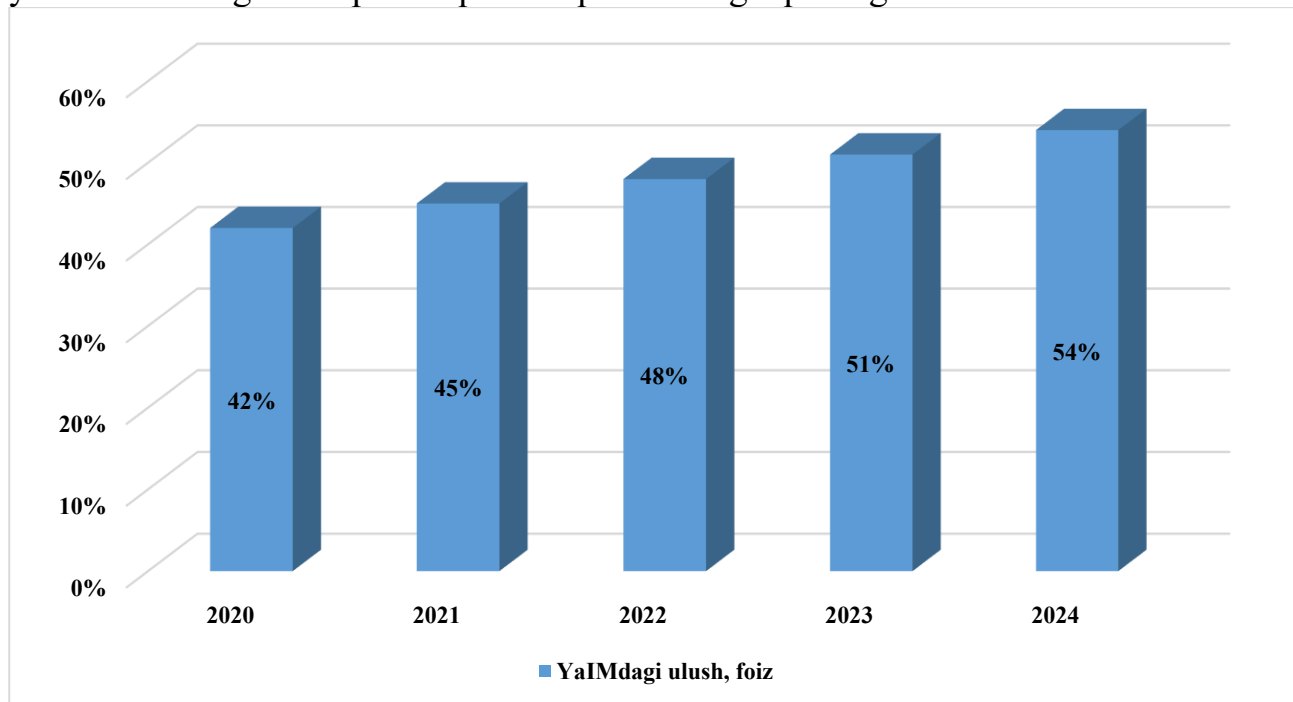
³ IT Park Uzbekistan. (2024). "Uzbekistan startups attract \$148 million in investments". Rasmiy e'lon. 25 noyabr. <https://it-park.uz/en/news/detail/uzbekistan-startups-attract-148-million>

⁴ Startup Genome. (2025). "Uzbekistan: The Rising Star of Central Asia's Startup Ecosystem". Global Startup Ecosystem Report 2025. <https://startupgenome.com/ecosystems/uzbekistan>

⁵ VentureBeat. (2025). "Uzbekistan's Tech Ecosystem: A Rising Star in Central Asia". 15 yanvar. <https://venturebeat.com/business/uzbekistan-tech-ecosystem-2025/>

⁶ Asian Development Bank. (2019). "Small and Medium-Sized Enterprise Finance in Uzbekistan: Challenges and Opportunities". Manila: ADB Publications. <https://www.adb.org/publications/small-medium-sized-enterprise-finance-uzbekistan-challenges-opportunities>

bo'lgan bu fond AI/ML, GreenTech, EdTech, FinTech va o'yin ishlab chiqish yo'nalishlaridagi startaplarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.¹

1-rasm. Kichik biznesning YalMdagi ulushi (2020-2024)²

Taqdim etilgan diagrammada 2020-2024-yillarda kichik biznesning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi ko'rsatilgan. Ma'lumotlar tadbirkorlik sektorining milliy iqtisodiyotdagi o'rnining izchil o'sishini namoyish etadi. 2020-yilda kichik biznesning YIMdagi ulushi 40% ni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilda bu ko'rsatkich 56% ga yetdi. Bu 4 yil davomida 16 foiz punktlilik o'sishni anglatadi va kichik biznes sektorining iqtisodiyotdagi rolining sezilarli kuchayganini ko'rsatadi. Eng muhim o'zgarish 2023-2024-yillarda kuzatiladi. 2023-yilda kichik biznes ulushi 51% ni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilda bu ko'rsatkich 56% ga yetdi. Ushbu 5 foiz punktlilik o'sish davlat tomonidan amalga oshirilayotgan tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash dasturlari, soliq imtiyozlari va moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining samaradorligini tasdiqlaydi. 2025-yilning 9 oyi davomida kichik biznes ulushi 51,5% ni tashkil etdi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan barqaror holatni ko'rsatadi. Yil oxiriga qadar bu ko'rsatkichning 54-55% atrofida barqarorlashishi kutilmoqda.

O'zbekistonda so'nggi yillarda biznes va tadbirkorlik tizimi jadal islohotlar yo'lidan bormoqda. Bu sohada olib borilayotgan islohotlar mamlakat iqtisodiy barqarorligini ta'minlash, investitsion muhitni yaxshilash hamda aholining tadbirkorlik faoliyatidan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirishga qaratilgan. Avvalo, tadbirkorlik tizimining barqarorligi va raqobatbardoshligini oshirish maqsadida kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash bo'yicha kompleks chora-tadbirlar amalga

¹ Benzinga. (2024). "IT Park Ventures: A New Milestone in the Development of Uzbekistan's Startup Ecosystem". 10 dekabr. <https://www.benzinga.com/content/42407010/it-park-ventures-a-new-milestone-in-the-development-of-uzbekistans-startup-ecosystem>

² Manba: INVEXI, UzDaily, Milliy statistika qo'mitasi

oshirilmoqda. Xususan, 2025-yil sentyabr oyida qabul qilingan Prezident farmoniga ko‘ra, 2026-2027-yillarda 5 000 ta tadbirkorlik loyihalari amalga oshirilishi rejalashtirilgan. Moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari kengaytirildi.

Tadbirkorlik rivojlantirish jamg‘armasi (TRJ) orqali kichik tadbirkorlik subyektlarining ishlab chiqarish va "yashil" iqtisodiyot yo‘nalishdagi mikroloyihalariga 500 million so‘mgacha kreditlar 6% gacha foiz stavkasi bilan taqdim etiladi⁹. 2025-yil dekabrda boshlab TRJ yirik tadbirkorlik subyektlariga 10 milliard so‘mgacha kafolat yoki kafillik beradi¹. Shuningdek, xalqaro moliya institutlari ham kichik biznesni qo‘llab-quvvatlashda faol ishtirok etmoqda. Masalan, Standard Chartered banki Jahon banki guruhining Ko‘p tomonlama investitsiyalar kafolati agentligi (MIGA) bilan hamkorlikda O‘zbekiston Milliy tashqi iqtisodiy faoliyat bankiga 114 million yevro kredit ajratdi². Bu mablag‘ qishloq xo‘jaligi, ulgurji savdo va ishlab chiqarish sohalaridagi kichik bizneslarni rivojlantirish uchun mo‘ljallangan.

Startup ekotizimi va innovatsiyalar rivojida ham muhim o‘zgarishlar yuz bermoqda. IT Park O‘zbekiston mamlakatning raqamli transformatsiyasida markaziy o‘rin tutadi. 2024-yil oxiriga kelib, IT Park 2 800 dan ortiq kompaniyani qo‘llab-quvvatlaydi. IT Park rezidentlari uchun 0% QQS, korporativ daromad solig‘i va ijtimoiy to‘lovlar, shuningdek, shaxsiy daromad solig‘ining 7,5% ga kamaytirilishi belgilangan. Shu bilan birga, tadbirkorlik tizimida hal etilishi lozim bo‘lgan ayrim masalalar ham mavjud. Jumladan, ko‘plab tadbirkorlar, ayniqsa boshlang‘ich bosqichda, boshlang‘ich kapital va kredit olishda qiyinchiliklarga duch keladi. Osiyo Taraqqiyot Banking tadqiqotiga ko‘ra, O‘zbekistonda kichik bizneslarning atigi 12-15% bank kreditlariga kirish imkoniyatiga ega. Shuningdek, infratuzilma muammolari, ayniqsa olis hududlarda, mahsulotlarni bozorga yetkazishni qiyinlashtiradi. 2024-yil yakuniga ko‘ra, O‘zbekiston iqtisodiyotining kuzatilmaydigan (norasmiy va yashirin) qismi YIMning 34,8% ini tashkil etdi³. Bu rasmiy biznes uchun noto‘g‘ri raqobat sharoitlarini yaratadi.

1-jadval.

“O‘zbekistonda kichik biznes ko‘rsatkichlari dinamikasi” (2021-2025)⁴

Ko‘rsatkich	2021-yil	2022-yil	2023-yil	2024-yil	2025-yil (9 oy)
KO‘B YIMdagi ulushi, foiz	42	48	51	56	51,5
Faol subyektlar soni (ming)	380	415	490	401	479
Sanoat mahsuloti (trln so‘m)	185	210	235	268	258,5

¹ Gazeta.uz. (2025). "2026-2027-yillarda 5 000 ta tadbirkorlik loyihasi amalga oshiriladi". 10 sentyabr. <https://www.gazeta.uz/oz/2024/09/10/entrepreneurship-projects/>

² Standard Chartered. (2025). "Standard Chartered provides €114 million to support Uzbekistan’s SME sector". Press release. 8 yanvar. <https://www.sc.com/en/media/press-release/standard-chartered-uzbekistan-sme-financing-2025/>

³ Gazeta.uz. (2025). "2024-yilda O‘zbekistonda kuzatilmaydigan iqtisodiyot hajmi qariyb 40 mlrd dollarni tashkil qildi". 10 fevral. <https://www.gazeta.uz/oz/2025/02/10/unobserved-economy/>

⁴ Manba: O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi, INVEXI, UzDaily

Qurilish ishlari (trln so‘m)	110	135	155	180	170
Chakana savdo (trln so‘m)	195	220	245	275	258,8

2021-2024 yillar davomida hukumat tomonidan tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha izchil siyosat olib borildi. Bu jarayon biznes tizimining raqobatbardoshligini oshirib, xalqaro investorlarni jalb etish imkonini yaratdi. Umuman olganda, 2021-2024 yillar mobaynida O‘zbekiston tadbirkorlik tizimi aktivlar hajmini sezilarli oshirdi, xizmatlar sifati va turlari kengaydi, xususiy sektor ulushi bosqichma-bosqich ortib bormoqda. O‘zbekiston biznes va tadbirkorlik tizimini yanada rivojlantirish, barqarorligini mustahkamlash hamda xalqaro standartlarga moslashtirish maqsadida bir qator takliflarni ilgari surish mumkin. Birinchidan, mamlakat tadbirkorlik muhitida raqobat muhitini kuchaytirish zarur. Buning uchun yangi biznes subyektlarining faoliyat yuritishiga keng imkoniyat yaratish va byurokratik to‘siqlarni kamaytirish maqsadga muvofiqdir. Moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini kengaytirish tadbirkorlik tizimining barqarorligi uchun muhim ahamiyatga ega. Kichik biznes subyektlari faqat bank kreditlariga emas, balki mikromoliya, lizing va boshqa moliyaviy instrumentlar orqali ham kapital jalb etish imkoniyatlarini kengaytirishlari lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O‘zbekistonda biznes va tadbirkorlik tizimi so‘nggi yillarda sezilarli taraqqiyotga erishdi. Kichik va o‘rta biznes sektori YIMning 56% ini ishlab chiqaradi va bandlik sohasida muhim o‘rin tutadi. 2025-yil oktabrida 1,21 million faol kichik biznes subyekti faoliyat yuritmoqda, bu aholining tadbirkorlikga bo‘lgan qiziqishining ortayotganini ko‘rsatadi. Startup ekotizimining jadal rivojlanishi alohida ta’kidlanishi lozim. 2024-yilda 400 dan ortiq startaplar 148 million dollar investitsiya jalb qildi. IT Park 2 800 dan ortiq kompaniyani qo‘llab-quvvatlaydi va mamlakatning raqamli transformatsiyasida muhim rol o‘ynaydi. IT Park Ventures venchur fondining tashkil etilishi innovatsion loyihalar uchun yangi moliyaviy imkoniyatlar yaratdi. Raqamli transformatsiya jarayonlari, masofaviy biznes xizmatlarining kengayishi va moliyaviy texnologiyalarning joriy etilishi tadbirkorlik tizimini aholiga yanada qulay va tezkor xizmat ko‘rsatishga yo‘naltirdi.

Elektron tijorat va fintech sohalari jadal rivojlanmoqda, bu esa yangi biznes modellari va ish o‘rinlarini yaratmoqda. Davlat qo‘llab-quvvatlashi, xususan TRJ orqali imtiyozli kreditlar taqdim etish, soliq imtiyozlari va xalqaro hamkorlik dasturlari tadbirkorlar faoliyatining shaffofligi va samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. 2026-2027-yillarda 5000 ta yangi tadbirkorlik loyihalarini amalga oshirish rejalashtirilgan, bu tadbirkorlik faoliyatining yanada kengayishiga olib keladi. Shu bilan birga, moliyaviy savodxonlikni oshirish, raqamli xizmatlarni rivojlantirish va infratuzilmani takomillashtirish orqali tizimning samaradorligi va xalqaro maydondagi nufuzi yanada mustahkamlanishi mumkin. Yashirin iqtisodiyotni kamaytirish va moliyaviy resurslarni kengaytirish yo‘nalishida davom etayotgan islohotlar kelajakda

ijobiy natijalar beradi. O‘zbekiston biznes va tadbirkorlik tizimi kelgusida ham iqtisodiy o‘shish, investitsiya faolligi va moliyaviy barqarorlikning asosiy tayanchlaridan biri bo‘lib qoladi. Davlat siyosati, raqamlashtirish jarayonlari va xalqaro integratsiya tadbirkorlarning muvaffaqiyat ehtimolini oshirmoqda va yangi avlod tadbirkorlari uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Akhunova, S. (2025). The role of small business in uzbekistan’s economic development: current situation analysis and development prospects. *Modern American Journal of Business, Economics, and Entrepreneurship*, 1(2), 313-328.
2. Rutkauskas, A. V., & Ergashev, A. (2012). Small business in Uzbekistan: Situation, problems and modernization possibilities.
3. Makhmudova, D. (2023). Analysis of the situation and development trends of small business in Uzbekistan. *Science and innovation*, 2(A12), 38-45.
4. Abdullayeva, M. (2021). Innovative potential of uzbekistan: development of entrepreneurship. *Time Description Of Economic Reforms*, (3), 6-10.
5. Enquirer 360. (2024). “Uzbekistan’s SME Revolution: A Key Pillar in Economic Modernization”. 26 oktabr. <https://enquirer360.com/2024/10/26/uzbekistans-sme-revolution-a-key-pillar-in-economic-modernization/>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti 2022-yil 28-yanvar PF-60 “Yangi O‘zbekistonning 2022-2026-yillarga mo‘ljallangan Taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”. Farmoni. <https://lex.uz/docs/-5841063>
3. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi (2024). "O‘zbekiston Respublikasi Ijtimoiy-iqtisodiy holati: 2024-yil yakunlari". Toshkent. <https://stat.uz/uz/>
4. IT Park Uzbekistan. (2024). “IT Park Uzbekistan 2024 Annual Report”. Toshkent. <https://it-park.uz/en/reports/2024-annual-report>

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:	Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri:	Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri:	Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Musahhih:	Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar:	Sadikov Shoxrux Shuxratovich Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, dekabr, 12-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. ГОСТ 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlararo standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**